

Usmernenie k zarad'ovaniu zamestnancov školských jedální do platových tried

Na odmeňovanie tejto skupiny zamestnancov sa vzťahuje zákon č. 553/2003 Z. z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Podľa § 5 ods. 1 uvedeného zákona č. 553/2003 Z. z. zamestnávateľ zaradí zamestnanca do platovej triedy *podľa najnáročnejšej pracovnej činnosti* z hľadiska jej zložitosti, fyzickej záťaže a psychickej záťaže, ktorú má vykonávať podľa druhu práce dohodnutej v pracovnej zmluve, *a podľa splnenia kvalifikačných predpokladov, ktoré sú potrebné na jej vykonávanie.*

Kvalifikačné predpoklady vo vzťahu ku stupňu požadovaného vzdelania pre jednotlivé pracovné činnosti vypracované v súlade s charakteristikami platových tried sú uvedené v katalógu pracovných činností s prevahou duševnej práce pri výkone práce vo verejnom záujme alebo v katalógu pracovných činností remeselných, manuálnych alebo manipulačných s prevahou fyzickej práce pri výkone práce vo verejnom záujme. Katalógy pracovných činností s prevahou duševnej práce pri výkone práce vo verejnom záujme alebo v katalógu pracovných činností remeselných, manuálnych alebo manipulačných s prevahou fyzickej práce pri výkone práce vo verejnom záujme sú ustanovené nariadením vlády SR č. 341/2004 Z. z., ktorým sa ustanovujú katalógy pracovných činností pri výkone práce vo verejnom záujme a o ich zmenách a dopĺňaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „nariadenie vlády“).

Vedúci zamestnanci školských jedální sa do platových tried zaradujú podľa katalógu pracovných činností s prevahou duševnej práce pri výkone práce vo verejnom záujme, ktorý tvorí prílohu č. 1 nariadenia vlády SR č. 341/2004 Z. z.

Pracovné činnosti vykonávané vedúcou školskej jedálne sú charakterizované v príklade pracovnej činnosti 01.07.13 ako „*koordinovanie a organizovanie práce zamestnancov s prevahou fyzickej práce (napr. na úseku ubytovania, stravovania, v stavebnej alebo špedičnej prevádzke) s plnou hmotnou zodpovednosťou*“ so zaradením do **7. platovej triedy** a v príklade pracovnej činnosti 01.08.01 ako „*koordinovanie a organizovanie stravovacej jednotky s plnou hmotnou zodpovednosťou, uzatváranie hospodársko-dodávateľských zmlúv, starostlivosť o zamestnancov v stravovacej jednotke a starostlivosť o technickú úroveň zariadení*“ so zaradením **do 8. platovej triedy** prílohy č. 1 nariadenia vlády s požadovaným kvalifikačným predpokladom vzdelania - úplné stredné vzdelanie. Pritom zamestnanec musí vykonávať všetky činnosti uvedené v príklade pracovnej činnosti, podľa ktorej je do platovej triedy zaradený. Osobitný kvalifikačný predpoklad vzdelania pre výkon pracovnej činnosti vedúcej školskej jedálne nie je právnym predpisom ustanovený.

Poznamenávam, že zamestnávateľ nemôže dať zamestnancovi vykonávať činnosti, na ktoré podľa nariadenia vlády nespĺňa požadovaný kvalifikačný predpoklad vzdelania.

Kuchári a pomocní kuchári, t.j. zamestnanci vykonávajúci pracovné činnosti v oblasti stravovania s prevahou fyzickej práce sa zaradujú do platových tried podľa katalógu pracovných činností remeselných, manuálnych alebo manipulačných s prevahou fyzickej práce pri výkone práce vo verejnom záujme, ktorý tvorí prílohu č. 2 uvedeného nariadenia vlády.

Zamestnanci vykonávajúci pracovné činnosti s prevahou fyzickej práce v oblasti stravovania sa zaraďujú do 2. až 6. platovej triedy v závislosti od náročnosti nimi vykonávanej pracovnej činnosti. Zamestnanci vykonávajúci výrobu diétnych jedál sa zaraďujú do 5 platovej triedy.

Kuchárky školských jedální, pomocné kuchárky a hlavné kuchárky sa zaraďujú do 1. až 4. platovej triedy podľa zložitosti a náročnosti vykonávanej pracovnej činnosti a podľa dosiahnutého stupňa vzdelania podľa časti 01. Spoločné pracovné činnosti katalógu pracovných činností remeselných, manuálnych alebo manipulačných s prevahou fyzickej prác, pracovné činnosti z okruhu stravovania, ustanoveným nariadením vlády SR č. 341/2004 Z. z. Osobitný kvalifikačný predpoklad vzdelania pre výkon pracovnej činnosti kuchárky školskej jedálne nie je právnym predpisom stanovený.

Tzn., že kuchárka, ktorá získala základné vzdelanie sa zaraďí do 2. platovej triedy podľa príkladu pracovnej činnosti z okruhu stravovania 01.02.01 „výroba jednoduchých druhov teplých jedál, polievok, cukrárskych výrobkov alebo jedál studenej kuchyne, dohotovovanie a výdaj jedál alebo rôznych príloh k hlavným jedlám“ alebo 01.02.05 „obsluha stravníkov v jedálni“. Kuchárka, ktorá získala stredné vzdelanie sa zaraďí do 3. platovej triedy podľa príkladu pracovnej činnosti z okruhu stravovania 01.03.01 „obsluha viacúčelového veľkokapacitného kuchynského stroja alebo viac jednoúčelových veľkokapacitných kuchynských strojov na výrobu pokrmov“ alebo príkladu pracovnej činnosti 01.03.02 „obsluha veľkokapacitných chladiacich alebo mraziacich zariadení“ alebo 01.03.03 „výroba a výdaj bežných druhov teplých jedál alebo zložitých jedál studenej kuchyne a výroba polotovarov z predspracovaných surovín na prípravu hlavných jedál“ alebo 01.03.04 „výroba a výdaj bežných druhov múčnikov a cukrárskych výrobkov (napr. koláče, bábovky, vianočky), výroba teplých múčnikov (napr. šišky, ovocné nákypy), hromadná výroba cukrárskych výrobkov a múčnikov v závodnom, školskom alebo obdobnom stravovacom zariadení“, resp. do 4. platovej triedy podľa príkladu pracovnej činnosti z okruhu stravovania 01.04.02 „zabezpečovanie postupov výroby jedál zmenovým kuchárom vo viaczmennej prevádzke (napr. v nemocnici, v domove mládeže, v internáte, v zariadení sociálnych služieb) vrátane ich výdaja“ alebo príkladu pracovnej činnosti 01.04.03 „výroba technologicky náročných teplých jedál alebo špecialít studenej kuchyne s prípadným využitím veľkokapacitných programovo riadených kuchynských strojov“. Pritom činnosti uvedené v príklade pracovnej činnosti 01.04.02 sú činnosti, „vykonávané zmenovým kuchárom napr. v domove mládeže, školskom internáte, v nemocnici“, teda tam kde sa praxuje v stravovacom zariadení na zmeny. Zaradenie uvedených zamestnankýň do platových tried podľa predchádzajúceho textu sa vykonáva podľa zamestnancom vykonávanej najnáročnejšej činnosti. Uvedené platí za predpokladu, že zamestnanec vykonáva všetky činnosti uvedené v príklade pracovnej činnosti, podľa ktorého je zaradený do platovej triedy

Analytické listy jednotlivých pracovných činností s prevahou duševnej práce sú zverejnené na stránke Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR www.employment.gov.sk.

Záverom uvádzam možnosti zákona, ktoré môže zamestnávateľ pri určovaní výšky platu uvedenej skupine zamestnancov využiť a tým zvýšiť ich funkčné platy.

V súlade s § 7 ods. 4 a 5 zákona č. 553/2003 Z. z. Zamestnávateľ môže zamestnancovi určiť tarifný plat podľa príslušnej stupnice platových taríf v rámci rozpätia najnižšej platovej tarify a najvyššej platovej tarify platovej triedy, do ktorej ho zaradil, nezávisle od dĺžky započítanej praxe. Takto určený tarifný plat nesmie byť nižší, ako by bol tarifný plat určený podľa

zaradenia do platového stupňa. Okruh pracovných činností vykonávaných zamestnancami, ktorý sa tarifný plat určí podľa prvej vety dohodne zamestnávateľ v kolektívnej zmluve alebo ich vymedzí vo vnútornom predpise.

To znamená, že zamestnávateľ môže zaradiť zamestnanca aj do 12. platového stupňa tej platovej triedy, do ktorej je zamestnanec zaradený bez ohľadu na dĺžku jeho započítanej praxe. Podmienkou je, že okruh pracovných činností vykonávaných zamestnancami, ktorým sa takto určí plat musí zamestnávateľ vymedziť v kolektívnej zmluve, ak má kolektívnu zmluvu, alebo vo vnútornom predpise, napr. v pracovnom poriadku, ak u zamestnávateľa nepôsobí odborový orgán a teda nemá kolektívnu zmluvu.

Ďalšou možnosťou, ktorú môže zamestnávateľ využiť pri určovaní výšky funkčných platov svojich zamestnancov je inštitút výkonnostného príplatku. Výkonnostný príplatoč môžu poberať len zamestnanci vykonávajúci pracovné činnosti remeselné, manuálne alebo manipulačné s prevahou fyzickej práce, t.j. pomocné kuchárky, kuchárky ale aj školníci, údržbári, vodiči a pod. Výkonnostný príplatoč sa poskytuje podľa § 14a zákona č. 553/2003 Z. z. podľa množstva a kvality práce. Jeho výška nie je limitovaná.

Vypracovala: Ing. Jarmila Belešová
17. apríla 2012